

"Hüceyrât-ı bedenden tut, tâ mecmu-u âleme şamil bir hikmet ve tanzim var." İzah eder misiniz?

Kâinata en küçük şeyden en büyük şeye kadar, her şeyde bir hikmet, bir fayda, bir maslahat var, hiçbir şey faydasız ve hikmetsiz değil. Bütün bu hikmet ve faydalar, bize sonsuz hikmet sahibi Hakîm bir zatı gösterip tanıtıyor.

Kâinata hikmet ve maslahatın hükmettiğini bize gösteren en zahir delil, bugünkü fen ilimleridir. Mesela; tıp ilmi insan bedeninde çalışan hücrelerden tut, bütün âzalara kadar, her şeyin mükemmel bir hikmet ve vazife ile çalıştıklarını gösteriyor.

Sadece karaciğerin dört yüze yakın hikmet ve faydası olduğunu, tıp ilmi beyan ediyor. Daha bunun gibi binlerce hikmet ve fayda, insan bedeninde çalışan hücre ve âzalarda mevcut. İşte bütün bu hikmet ve faydalar; bir intizam ve bir tanzimden hâsıl oluyorlar. Tanzim fiili de, tanzim edici "Munazzım" olan Allah'ı ispat ediyor.

Bu tanzim ve tertip arkasında da, tedvir ve tenvir fiilleri görünüyor. Yani; olup biten bütün bu hâdiseler, ancak sonsuz bir kudret ve nihayetsiz bir ilim ile mümkündür. Bütün bu fiillerin arkasında Allah'ın isim ve sıfatları ayna gibi parlıyor.